357/4 3332 III. Czasop

Rok I (XI) Kraków, luty 1948 Nr 1

BIULETYN INFORMACYJNY
DELEGATA MINISTRA OŚWIATY DO SPRAW OCHRONY PRZYRODY [1])

OCHRONA ROŚLIN

Bibl. Jag.

Rozporządzenie Wojewody Poznańskiego z dnia 20 listopada 1947 r. w sprawie ochrony specjalnych zadrzewień przydrożnych mających znaczenie śniegochronne i ogólnoprzyrodnicze dla krajobrazu

(Poznański Dziennik Wojewódzki z dnia 29 listopada 1947 r., nr 31, poz. 376)

Na zasadzie postanowień art. 108 pkt. 1 ust. a) rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. nr 80, poz. 555/1936 r.) i art. 5 § 1 ustawy z dnia 10 marca 1934 roku o ochronie przyrody (Dz. U. R. P. nr 31, poz. 274) zarządzam, co następuje:

§ 1. Uznaję za podlegające ochronie zadrzewienia i zakrzewienia posadzone wzdłuż dróg publicznych w celu zapobiegania zawiewaniu dróg śniegiem — wymienione szczegółowo w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Zabrania się wszelkiego niszczenia roślinności, jako to: wycinania drzew i krzewów, łamania gałęzi, zrywania liści, wykopywania roślin, koszenia, wypasania bydła itp., jak również dokonywania bez zgody władz państwowych jakichkolwiek zmian w obrębie zadrzewień i zakrzewień, wymienionych w § 1.

---

[1]) Biuletyn Informacyjny Delegata Ministra Oświaty do Spraw Ochrony Przyrody jest dalszym ciągiem wydawnictwa pt. «Kwartalny Biuletyn Informacyjny o Ochronie Przyrody», którego roczniki I—IX ukazały się w druku przed wojną w okresie od stycznia 1930 do 30 czerwca 1939 r., oraz «Urzędowego Biuletynu Informacyjnego Delegata Ministra Oświaty do Spraw Ochrony Przyrody», którego jeden rocznik (z kolei dziesiąty), złożony z 6 zeszytów, stanowił w r. 1947 bezpłatny dodatek do czasopisma «Chrońmy przyrodę ojczystą».

Biuletyn Informacyjny, którego druk podejmujemy w roku 1948, jest zatem XI z kolei rocznikiem «Biuletynu».

Biblioteka Jagiellońska

Załącznik

do § 1 rozporządzenia Wojewody Poznańskiego z dnia 20 listopada 1947 r. w sprawie ochrony specjalnych zadrzewień przydrożnych, mających znaczenie śniegochronne i ogólnoprzyrodnicze dla krajobrazu.

Powiat	Nr i nazwa drogi	Zadrzewienie i zakrzewienie od km — do km	Zadrzewienie (zakrzewienie) prawostronne lewostronne obustronne	Szerokość pasa zadrzewienia (zakrzew.) w m	Odległość od kraw. korony drogi do początku zadrzewienia (zakrz.)
Gniezno	Droga powiatowa Nr 22 Skiereszewo — Dąbrówka Kościelna	5,800— 5,940	prawostronne	10	8
Kalisz	Droga wojew. Nr 24 Kalisz — Konin	21,620— 23,010	prawostronne	10	9
	Droga wojew. Nr 24 Kalisz — Konin	22,380— 23,290	lewostronne	5	9
Kępno	Droga państw. Nr 15/2 Kępno — Ostrów	11,640— 11,970	lewostronne	6	8
	„ „ „ „ „	11,660— 11,910	prawostronne	6	10
	„Autostrada" droga objazdowa w Ostrzeszowie	0,00 — 2,685	obustronne	10	8
Konin	Droga państw. Nr 17 Warszawa — Poznań	196,400—195,650	lewostronne	8	15
	„ „ „ „ „ „	196,100—196,400	lewostronne	8	15
	„ „ „ „ „ „	196,600—196,850	lewostronne	8	15
	„ „ „ „ „ „	223,000—225,000	prawostronne	8	15
	„ „ „ „ „ „	226,000—227,000	prawostronne	8	15
Mogilno	Droga państw. Nr 17/6 Kostrzyn — Toruń	43,287— 43,876	lewostronne	10	6
	„ „ „ „ „ „	47,735— 48,017	prawostronne	8	6
	„ „ „ „ „ „	51,100— 51,450	lewostronne	10	7
	„ „ „ „ „ „	51,500— 51,672	prawostronne	10	7
	„ „ „ „ „ „	51,672— 51,800	obustronne	10	7
	„ „ „ „ „ „	78,171— 78,342	prawostronne	10	8,3
	„ „ „ „ „ „	78,993— 79,949	prawostronne	10	8,3
	„ „ „ „ „ „	79,540— 79,750	lewostronne	10	8,3
Ostrów	Droga państw. Nr 15/2 Kępno — Ostrów	41,096— 41,169	prawostronne	10	8
	„ „ „ „ „	41,800 — 42,452	prawostronne	10	8
	Droga państw. Nr 15/2 Kalisz — Ostrów	185,400—185,650	lewostronne	13	9
Poznań	Droga gminna Komorniki — Ludwikowo „autostrada"	0,470— 0,950	prawostronne	9	9
	„ „ „ „	0,490— 1,280	lewostronne	9	9
	„ „ „ „	1,300— 1,450	prawostronne	9	3
	„ „ „ „	1,400— 1,550	lewostronne	9	3
	„ „ „ „	2,250— 2,500	lewostronne	7	3
	„ „ „ „	2,500— 3,600	lewostronne	4	3
Rawicz	Droga państw. Nr 15/3 Dębno Polskie—Rawicz	0,312— 1,445	prawostronne	10	5
	„ „ „ „ „ „ „	0,330— 0,490	lewostronne	10	5
	„ „ „ „ „ „ „	0,600— 0,770	lewostronne	5	10
	„ „ „ „ „ „ „	0,770— 1,073	lewostronne	10	5
	„ „ „ „ „ „ „	1,073— 1,210	lewostronne	5	10
	„ „ „ „ „ „ „	1,210— 1,445	lewostronne	10	5
	„ „ „ „ „ „ „	1,460— 1,630	lewostronne	10	5
	„ „ „ „ „ „ „	1,610— 1,800	prawostronne	5	10
	„ „ „ „ „ „ „	1,610— 1,780	lewostronne	10	5
	„ „ „ „ „ „ „	1,810— 1,870	prawostronne	5	10
	„ „ „ „ „ „ „	2,155— 2,215	prawostronne	5	10
Rawicz	Droga państw. Nr 16/4 Rawicz — Poznań	1,990 – 2,282	lewostronne	5	10
	„ „ „ „ „ „	2,400— 2,700	lewostronne	10	5
Wągrowiec	Droga wojew. Nr 8 Charbowo—Damasławek	18,015— 18,280	prawostronne	10	8
	„ „ „ „ „ „	18,355— 18,440	prawostronne	10	8
	„ „ „ „ „ „	18,740— 18,790	lewostronne	10	8
	„ „ „ „ „ „	18,943— 19,010	prawostronne	10	8
	„ „ „ „ „ „	19,610— 19.870	prawostronne	10	8
Żnin	Droga wojew. Nr 8 Charbowo—Damasławek	16,200— 16,450	prawostronne	8	4
	Droga wojewódzka Nr 12 Gniezno — Żnin	33,622 — 34,000	prawostronne	10	5
	„ „ „ „ „ „	34,085— 34,300	prawostronne	10	5
	„ „ „ „ „ „	34,300— 35,090	obustronne	10	5
	„ „ „ „ „ „	35,090— 35,200	lewostronne	10	5
	„ „ „ „ „ „	35,855— 35,870	lewostronne	10	5
	„ „ „ „ „ „	35,870— 36,100	obustronne	10	5
Rzepin (Słubice)	Droga państw. Nr 16 (Z. L.) Słubice — Krosno	15,500— 15,540	obustronne	0,5	3,5
	„ „ „ „ „ „ „	18,900— 18,950	lewostronne	0,5	3,5
	„ „ „ „ „ „ „	21,420— 21,500	lewostronne	0,5	3,5
	Droga wojew. Nr 63 Słubice — Świebodzin	24,500— 26,200	prawostronne	0,4	3

§ 3. Wykroczenia przeciw niniejszemu rozporządzeniu podlegają sankcjom karnym, wymienionym w rozdz. II ustawy z dnia 10 marca 1934 r. o ochronie przyrody (Dz. U. R. P. nr 31, poz. 274) niezależnie od sankcji przewidzianych w § 9 rozporządzenia ministerialnego z dnia 30. XII. 1922 r. w przedmiocie sadzenia i utrzymania drzew przydrożnych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. nr 7, poz. 51/1923 r. — zm. poz. 302/1936 r.).

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Poznańskim Dzienniku Wojewódzkim.

Wojewoda
w. z. (—) *J. Szłapczyński*
Wicewojewoda.

OCHRONA ZWIERZĄT

Konwencja w sprawie regulowania oczek sieci rybackich i wymiarów ryb, podpisana w Londynie dnia 5 kwietnia 1946 r.

(Dz. U. R. P. z dnia 7 października 1947 r. nr 62, poz. 359)

W numerze 62 Dziennika Ustaw R. P. z dnia 7 października 1947 r. pod pozycją 359 ogłoszony został pełny tekst Konwencji w sprawie regulowania oczek sieci rybackich i wymiarów ryb, podpisanej w Londynie dnia 5 kwietnia 1946 r., przyjętej przez Krajową Radę Narodową i zatwierdzonej przez Prezydenta R. P. w dniu 20 grudnia 1946 r.

Załącznik 2. do powyższej Konwencji ustanawia wymiary ochronne dla następujących gatunków ryb (licząc od początku głowy do najdłuższego końca płetwy ogonowej):

dorsz albo wątłusz *(Gadus callarias)*	30 cm
łupacz albo plamiak *(Gadus aeglefinus)*	27 cm
morszczuk *(Merluccius merluccius)*	30 cm
gładzica *(Pleuronectes platessa)*	25 cm
szkarłacica *(Glyptocephalus cynoglossus)*	28 cm
złocica *(Microstomus kitt)*	25 cm
sola *(Solea solea)*	24 cm
skarp albo turbot *(Scophthalmus maximus)* . . .	30 cm
nagład *(Scopthalmus rhombus)*	30 cm
smuklica *(Lepidorhombus whiff)*	25 cm
witlinek albo merlan *(Gadus merlangus)*	20 cm
zimnica *(Pleuronectes limanda)*	20 cm

Poniżej tych wymiarów wymienione ryby nie mogą być zatrzymane na pokładzie, wyładowane lub oferowane na sprzedaż.

Okólnik nr 21 Wojewody Lubelskiego w sprawie ochrony zwierząt łownych i ryb. L. dz. R. Prod. III-2326/47

(Lubelski Dziennik Wojewódzki z dnia 15 grudnia 1947 r. nr 27, poz. 179)

W związku z tym, że zwierzostanowi Lubelszczyzny, przedstawiającemu znaczną wartość gospodarczą, na skutek nagminnych przekroczeń łowieckich grozi wyniszczenie, zwracam uwagę Ob. Ob. Starostów na konieczność przestrzegania rozporządzenia Prezydenta Rz. P. z dnia 3. XII. 1927 r. o prawie łowieckim (Dz. U. R. P. nr 110, poz. 934 z dnia 14. XII. 1927 r.), Okólnika Urzędu Wojewódzkiego Lubelskiego nr 11 z dnia 8. X. 1947 r. zn. R. Prod. III. L. dz. 1883/47 w sprawie wydawania zezwoleń na wykonywanie łowiectwa oraz nr 14/46 z dnia 20. IX. 1946 r. zn. L. AP. 0/1790/46 w sprawie zwalczania przestępstw łowieckich. Nakładam na Ob. Ob. Starostów obowiązek zorganizowania akcji zmierzających do likwidacji nadużyć łowieckich na terenie gmin podległych.

Celem osiągnięcia najlepszych rezultatów w powyższym zakresie należy wejść w porozumienie z powiatowymi łowczymi, przedstawicielami miejscowych kółek myśliwskich, przedstawicielami administracji leśnej i ewentualnie państwowych nieruchomości ziemskich, nauczycielstwa, Milicji Obywatelskiej, ORMO, Bezpieczeństwa i miejscowych garnizonów, co znacznie może ułatwić realizację zadania.

Należy pouczyć ludność za pośrednictwem wójtów i sołtysów o obowiązujących przepisach prawa łowieckiego i grożących sankcjach karnych przy przekroczeniu przepisów i tolerowaniu na własnych gruntach nadużyć łowieckich.

Szczególny nacisk należy kłaść na przestrzeganie:

1) zakazu polowania bez karty łowieckiej,
2) zakazu polowania na cudzych «obwodach łowieckich»,
3) zakazu polowania na terenach własnych, na których nie istnieją «własne» względnie «wspólne» obwody łowieckie w zrozumieniu wyżej wymienionego rozporządzenia,
4) zakazu polowania na zwierzynę w okresie ochronnym,
5) tępienia wnykarstwa i kłusownictwa.

Nader ważną jest rzeczą, aby w pierwszym rzędzie myśliwi, posiadający karty łowieckie i własne tereny myśliwskie, jak najściślej przestrzegali obowiązujących przepisów i współdziałali w powyższej akcji.

Wobec zredukowanego przez wojnę i ostre zimy pogłowia drobnej zwierzyny winno się otoczyć ją szczególną opieką. Kuropatwy należy w okresie silniejszych opadów śnieżnych i gołoledzi podkarmiać,

do czego w pierwszym rzędzie muszą poczuwać się dzierżawcy obwodów łowieckich.

W stosunku do winnych przekroczeń należy stosować ostre sankcje karne.

Przy okazji zwracam uwagę na konieczność ochrony także rybostanu na wodach otwartych i zamkniętych ze względu na zdarzające się jeszcze w niektórych powiatach głuszenie i inne przekroczenia.

Ob. Ob. Starostowie złożą I. sprawozdanie z przedsięwziętych w powyższym zakresie kroków do dnia 29 grudnia rb., oraz II. z wyników przeprowadzonej akcji do dnia 25 lutego 1948 r.

Lublin, dnia 10 grudnia 1947 r.

Wojewoda:
(—) *W. Rózga*

REZERWATY

Rezerwat łąkowy w Podgórkach koło Tyńca

Zarządzeniem Wojewody Krakowskiego z dnia 4 listopada 1947 r. L. Rol. II-1/7/47 utworzony został na podstawie art. 5 § 1 oraz w myśl art. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody z dnia 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. nr 31, poz. 274) rezerwat łąkowy w Podgórkach koło Tyńca w powiecie krakowskim. Rezerwat ten, o obszarze 27,3540 ha, obejmuje wymienione niżej parcele gruntowe, położone w gminie katastralnej Tyńcu (gminie politycznej Skawinie-wsi) a należące do 38 współwłaścicieli: nr 1377/1, 1377/2, 1383, 1386/1, 1386/2, 1387, 1427, 1428, 1429/1, 1429/2, 1430/1, 1430/2, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436/1, 1436/2, 1436/3, 1436/4, 1437, 1438/1, 1438/2, 1439 i 1440.

Orzeczenie ochronne zawiera zakaz wypasania, odwadniania, meliorowania oraz zaorywania łąki, która porośnięta jest interesującą pod względem botanicznym roślinnością. W szczególności występuje na niej kłoć wiechowata (*Cladium mariscus* (L.) R. Br.), znana zaledwie z kilku stanowisk w Polsce.

ZABYTKI PRZYRODY

Drzewa

Urząd Wojewódzki Krakowski, Wydział Kultury i Sztuki, uznał za zabytki podlegające opiece prawa:

1. B r z o z ę nad stawem za ogrodem koło domu W ł a d y s ł a w a O r k a n a w Niedźwiedziu (powiat limanowski), będącą współ-

własnością Stanisława Smreczyńskiego, Bronisławy Orkan-Smreczyńskiej i Janiny z Moszów Piwowarczykowej (zamieszkałych w Porębie Wielkiej koło Niedźwiedzia). Brzoza ta ma 160 cm obwodu i jest pięknym i okazałym drzewem. Orzeczenie ochronne obejmuje drzewo wraz z jego najbliższym otoczeniem w promieniu 5 m od parceli 334/2 lhw. 144. (Pismo Urzędu Wojewódzkiego z dnia 10 grudnia 1947 r. L.: K. S. I-4-51/47).

2. Dąb o obwodzie pnia 520 cm i obwodzie korony około 32 m, rosnący w Grybowie przy ul. Kościuszki (powiat nowosądecki) na parceli będącej własnością p. Elżbiety Kusiak, zamieszkałej w Krakowie przy ul. Łobzowskiej 8. Orzeczenie ochronne obejmuje drzewo wraz z otoczeniem w promieniu 5 m na parceli bud. L. k. gr. 485 lwh. 814. (Pismo Urzędu Wojewódzkiego z dnia 23 listopada 1947 r. L:. K. S. I-4-17/47).

3. Dąb o obwodzie 340 cm i modrzew o obwodzie 240 cm na podwórzu resztówki dworskiej w Kornatce (gmina Raciechowice, powiat myślenicki). Drzewa te są własnością Skarbu Państwa i pozostają w zarządzie Nadleśnictwa Państwowego w Kornatce. Orzeczenie ochronne obejmuje wymienione drzewa wraz z najbliższym otoczeniem w promieniu 5 m na parceli gr. 536 majątku lwh. 696 tab. (Pismo Urzędu Wojewódzkiego z dnia 23 listopada 1947 r. L.: K. S. I-4-32/47).

4. Dąb im. św. Świerada w Tropiu (gmina Kobyle-Gródek, powiat nowosądecki), będący własnością Probostwa Rzymskokatolickiego w Tropiu. Dąb ten rośnie na skale, na zboczu pagórka kościelnego, ma w obwodzie 700 cm i liczy prawdopodobnie 800—900 lat wieku. Orzeczenie ochronne obejmuje drzewo wraz z jego najbliższym otoczeniem w promieniu 5 m na gruncie objętym lwh. 257. (Pismo Urzędu Wojewódzkiego z 5 grudnia 1947 r. L.: K. S. I-4-1/47).

5. Lipę w Rokicinach, w powiecie nowotarskim, będącą własnością Zgromadzenia Sióstr Urszulanek. Lipa ta, o obwodzie 485 cm i wysokości około 20 m, rozgałęzia się na 5 pni. Orzeczenie ochronne obejmuje drzewo wraz z jego najbliższym otoczeniem w promieniu 5 m na parceli l. kat. 1748 gminy kat. Rokicin. (Pismo Urzędu Wojewódzkiego z 5 grudnia 1947 r. L.: K. S. I-4-22/47).

6. Dwie lipy i jawor w obejściu plebanii w Siemiechowie (gmina Gromnik, powiat tarnowski), będące własnością Probostwa Rzymskokatolickiego w Siemiechowie. Obie lipy mają po 210 cm obwodu, jawor zaś 150 cm obwodu i 25 m rozpiętości korony. Orzeczenie ochronne obejmuje drzewa z ich najbliższym otoczeniem w promieniu 5 m na parceli ark. gruntowego 124 lwh 537 poz. 1164. (Pismo Urzędu Wojewódzkiego z 5 grudnia 1947 r. L.: K. S. I-4-36/47).

7. Lipę w Skomielnej Czarnej w powiecie myślenickim, rosnącą przed domem nr 214, na placu, który jest własnością Józefa Żółciaka. Lipa ta posiada dwa konary o obwodach 285 i 330 cm, wyrastające z głównego pnia tuż nad ziemią. Orzeczenie ochronne obejmuje drzewo z jego najbliższym otoczeniem w promieniu 5 m na parceli gr. l. kat. 775/1, wchodzącej w skład wykazu hipotecznego l. 563 ks. gr. gm. kat. Skomielnej Czarnej. (Pismo Urzędu Wojewódzkiego z 23 listopada 1947 r. L.: K. S. I-4-33/47).

8. Trzy sędziwe lipy na cmentarzu kościoła parafialnego w Bolechowicach (gmina Zabierzów, powiat krakowski), będące własnością Kościoła Rzymskokatolickiego. Jedna z tych lip, rosnąca w pobliżu prezbiterium, posiada obwód 550 cm i wysokość około 30 m, dwie pozostałe, rosnące w pobliżu wejścia do kościoła, mają obwody 380 i 400 cm i osiągają wysokość około 25 m. Orzeczenie ochronne obejmuje drzewa na terenie oznaczonym l. kat. 101, wchodzącym w skład nieruchomości lhw. 2 ks. wiecz. gminy Bolechowic. (Pismo Urzędu Wojewódzkiego z dnia 5 grudnia 1947 r. L.: K. S. I-4/26/47).

9. Dwie lipy o obwodach 297 i 231 cm przy ulicy Jana Sobieskiego w Żywcu (powiat żywiecki), będące własnością Wandy Mojżeszek, zamieszkałej w Żywcu przy ul. Kościuszki. Orzeczenie ochronne obejmuje drzewa z ich najbliższym otoczeniem w promieniu 5 m, na parceli lwh. 12 ks. gr. gminy kat. Żywca. (Pismo Urzędu Wojewódzkiego z 10 grudnia 1947 r. L.: K. S. I-4-15/46).

10. Świerk o obwodzie 200 cm i jodłę o obwodzie 230 cm a wysokości około 30 m, w osiedlu Orkanówce (gmina Poręba Wielka, powiat limanowski), rosnące na szkarpie zwanej «Pustką» nad domem Władysława Orkana, i stanowiące współwłasność Stanisława Smreczyńskiego, Bronisławy Orkan-Smreczyńskiej i Janiny z Moszów Smreczyńskiej (zamieszkałych w Porębie Wielkiej koło Niedźwiedzia). Orzeczenie ochronne obejmuje drzewa z ich najbliższym otoczeniem w promieniu 5 m na parceli gr. 1160 lhw. 207. (Pismo Urzędu Wojewódzkiego z dnia 5 listopada 1947 r. L.: K. S. I-4-29/47).

Sprostowanie omyłki druku.

W Urzędowym Biuletynie Informacyjnym, nr 6 z r. 1947, na stronach 12/13 podano, iż zarządzenie w sprawie obcięcia konarów zabytkowej lipy, rosnącej koło kościoła w Niedźwiedziu, wydał Starosta Powiatowy Nowotarski. Powinno być: Starosta Powiatowy Limanowski.

Aleje

Urząd Wojewódzki Krakowski, Wydział Kultury i Sztuki, uznał za zabytek podlegający opiece prawa aleję topolową w Dalewicach (powiat miechowski), złożoną ze wspaniałych okazów topoli białej *(Populus alba)* a stanowiącą własność Urzędu Parafialnego Rzymsko-katolickiego w Niegardowie (powiat miechowski). Orzeczenie ochronne rozciąga się na całość alei na terenie obejmującym 3,36 ha, położonym przy parku dworskim w Dalewicach. (Pismo Urzędu Wojewódzkiego z 10 grudnia 1947 r. L.: K. S. I-4-28/47).

Parki

Urząd Wojewódzki Krakowski, Wydział Kultury i Sztuki, uznał za zabytki podlegające opiece prawa następujące parki:

Park podworski w Bilczycach (powiat myślenicki), znajdujący się w zarządzie Spółdzielni Gminnej Samopomocy Chłopskiej w Gdowie. W obrębie tego parku rośnie szereg sędziwych drzew, jak: 8 dębów o obwodach 340, 315, 300, 290, 282, 275, 187 i 170 cm, 3 lipy o obwodach 342, 200 i 140 cm oraz 2 sosny wirgińskie o obwodach po 240 cm. Orzeczenie ochronne obejmuje całość parku oznaczonego lwh. 505 tab. l. p. gr. 5. (Pismo Urzędu Wojewódzkiego z 10 grudnia 1947 r. L.: K. S. I-4-49/47).

Park podworski w Porębie Wielkiej (gmina Niedźwiedź, powiat limanowski), własność Skarbu Państwa (w zarządzie Nadleśnictwa Państwowego w Porębie Wielkiej). W parku tym rośnie około 90 okazów starych drzew, jak lipy, brzosty, kasztany, wiązy, m. in. «wiąz Władysława Łokietka» o obwodzie 190 cm i wysokości 7 m. — Orzeczenie ochronne obejmuje całość parku na parcelach gr. l. kat. 398, 401, 402, 404, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 415, 417, 418, 419 i 3455 oraz na parcelach bud. l. kat. 1, 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 15. (Pismo Urzędu Wojewódzkiego z 5 grudnia, 1947 r. L.: K. S. I-4-50/47).

Park podworski w Porębie Żegoty (gmina Alwernia, powiat chrzanowski), znajdujący się w zarządzie Gminnej Szkoły Rolniczej w Porębie Żegoty. W parku tym rosną lipy o obwodach dochodzących do 270 cm, dęby czerwone o obwodach od 250 do 315 cm, buki o obwodach 250 do 300 cm, platany o obwodach od 170 do 250 cm, dęby szypułkowe o obwodach od 320 do 590 cm i szczególnie piękny tzw. «dąb Jagielloński» o obwodzie ponad 600 cm. Orzeczenie ochronne obejmuje całość parku zapisanego w księdze spisu tabularnego obszarów dworskich przy Sądzie Okręgowym w Krakowie pod l. 294. (Pismo Urzędu Wojewódzkiego z dnia 5 grudnia 1947 r. L.: K. S. I-4-40/47).

Park podworski w Śmiłowicach (gmina Gruszów, powiat miechowski), znajdujący się w zarządzie Szkoły Rolniczej w Śmiłowicach. W parku tym rosną piękne i sędziwe okazy dębów, lip i wiązów. Orzeczenie ochronne obejmuje całość parku o obszarze 5 ha w resztówce Śmiłowicach, nr Rep. z 406. (Pismo Urzędu Wojewódzkiego z 23 grudnia, 1947 r. L.: K. S. I-4-30/47).

Park podworski w Więckowicach (gmina Zabierzów, powiat krakowski), własność Skarbu Państwa (w administracji Państwowego Gimnazjum Rolniczego Żeńskiego w Więckowicach). W parku rośnie szereg cennych sędziwych drzew, jak dąb o obwodzie 310 cm i wysokości około 22 m, dwa graby o obwodach 95 i 110 cm i wysokości około 19 m, 1 grab o obwodzie 230 cm i wysokości około 18 m, klon (przy studni) o obwodzie 270 cm i wysokości około 20 m. Orzeczenie ochronne rozciąga się na całość parku, oznaczonego lwh. 283 ks. tab. dóbr «Więckowice». (Pismo Urzędu Wojewódzkiego z 23 listopada, 1947 r. L.: K. S. I-4-23/47).

ORGANIZACJA OCHRONY PRZYRODY

Komitet Ochrony Przyrody w Krakowie

Rezygnacja delegata w powiecie pińczowskim. — Inż. Antoni Pirog, nadleśniczy Nadleśnictwa Państwowego w Pińczowie, który dotychczas był delegatem Komitetu Ochrony Przyrody w Krakowie na powiat pińczowski województwa kieleckiego, zrzekł się tych obowiązków z dniem 12 listopada 1947 r. z powodu przeniesienia się do Włoszczowej.

Nowy delegat w powiecie opolskim. — Obowiązki delegata Komitetu Ochrony Przyrody w Krakowie na powiat opolski województwa śląsko-dąbrowskiego objął z dniem 12 grudnia 1947 r. p. Jan Świderski, profesor Liceum Pedagogicznego w Opolu.

Komitet Ochrony Przyrody w Lublinie

Nowi delegaci w województwie lubelskim. — Delegatami mianowani zostali:

na powiat bialsko-podlaski (Biała Podlaska) p. Józef Staszewski, profesor Gimnazjum im. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej, ul. Terespolska 13/4;

na powiat hrubieszowski p. Irena Skrobiszewska, profesor Państwowego Gimnazjum i Liceum w Hrubieszowie;

na powiat krasnostawski (Krasnystaw), na obszar gmin: Krasnystaw, Krasiczyn, Łopiennik, Rybczewice, Siennica Różana i Tarnogóra — p. Halina Przyszlakowa, nauczycielka szkoły podstawowej w Rybczewicach;

w tymże powiecie na obszar gmin: Gorzków, Rudnik, Turobin, Wysokie, Zakrzew i Żółkiewka — p. Jerzy Sypetowski, nauczyciel szkoły podstawowej. Adres: Stryjna, gmina Rybczewice;

na powiat radzyński (Radzyń) p. Konstancja Wiercińska, profesor Państwowego Gimnazjum i Liceum w Milanowie (Milanów);

na powiat tomaszowski, na obszar gmin: Komarów, Kotlice, Łaszczów, Poturzyn, Rachanie, Tarnoszyn i Telatyn — p. Stanisława Guellard, nauczycielka szkoły podstawowej w Łaszczowie;

w tymże powiecie na obszar gmin: Bełżec, Jarczów, Krynice, Lubycza Królewska, Majdan Górny, Majdan Sopocki, Tarnawatka, Tomaszów i Uhnów — p. Roman Kilian, nauczyciel szkoły podstawowej w Bełżcu;

na powiat zamojski p. Feliks Lachowicz, profesor Państwowego Liceum Pedagogicznego w Zamościu, ul. Sienkiewicza 5.

Komitet Ochrony Przyrody w Łodzi

Nowi delegaci w województwie łódzkim. — Delegatami mianowani zostali:

na powiat skierniewicki p. Karol Pilawa, nauczyciel szkoły podstawowej. Adres: wieś Grabina, poczta Radziwiłłów;

na powiat wieluński p. Stefania Kaśnicka, nauczycielka szkoły podstawowej. Adres: Wieluń, ul. Churchilla 14, m. 2.

Komitet Ochrony Przyrody w Poznaniu

Nowi delegaci w województwie poznańskim. — Delegatami mianowani zostali:

na powiat chodzieski inż. Witold Łuczkiewicz, dyrektor Gimnazjum Leśnego w Margoninie;

na powiat czarnkowski mgr Maria Dydo, profesor Państwowego Gimnazjum i Liceum w Czarnkowie;

na powiat kaliski inż. Bronisław Hilchen, Kalisz, ul. Widok 28, m. 8;

na powiat kolski (Koło) p. Kazimierz Dorywalski, dyrektor Samorządowego Gimnazjum w Sompolnie;

na powiat koniński (Konin) p. Aleksandra Pęcherska, profesor szkoły średniej w Koninie, ul. Armii Czerwonej 45;

na powiat kościański p. Antoni Wiśniewski, leśniczy w Racocie;

na powiat krotoszyński p. Jan Duczmal, profesor Gimnazjum i Liceum Koedukacyjnego w Krotoszynie, ul. Zdunowska 52;

na powiat nowotomyski (Nowy Tomyśl) p. Władysław Sławek, dyrektor Miejskiego Koedukacyjnego Gimnazjum i Liceum w Grodzisku Wielkopolskim;

na powiat obornicki p. Brunon Maske, profesor Gimnazjum i Liceum w Obornikach; adres: Rogoźno, ul. Poznańska 27;

na powiat ostrowski mgr Jerzy Dudziński, profesor I. Państwowego Gimnazjum i Liceum w Ostrowie Wielkopolskim;

na powiat strzelecki (Strzelce Kraińskie) p. Alfons Duczmal, profesor Państwowego Gimnazjum i Liceum w Drezdenku;

na powiat średzki inż. M. S. Połowicz, dyrektor Państwowego Eksperymentalnego Liceum Gospodarstwa Wiejskiego w Środzie;

na powiat świebodziński mgr Jan Janowski, profesor Gimnazjum i Liceum Koedukacyjnego w Świebodzinie, ul. Wałowa 40;

na powiat turecki (Turek) mgr Bronisław Kaszyński, dyrektor Państwowego Gimnazjum i Liceum w Turku.

Zmiany na stanowiskach delegatów w województwie poznańskim

Dr inż. Stefan Białobok, który pełnił dotychczas obowiązki delegata w powiecie średzkim, jest obecnie delegatem na powiat śremski;

inż. Gustaw Spława-Neyman, dotychczasowy delegat w powiecie śremskim, opiekuje się obecnie Wielkopolskim Parkiem Narodowym.

Działalność w r. 1947 Konserwatora do Spraw Ochrony Krajobrazu w Ministerstwie Kultury i Sztuki

W roku 1947 pracami konserwatorskimi objęte były głównie te zabytkowe założenia ogrodowe, które przedstawiają ważne wartości dla ogólnopolskiej kultury plastycznej, a które skutkiem zniszczeń wojennych i braku właściwej opieki zagrożone były w swym istnieniu.

1. Wilanów (powiat warszawski), ogród pałacowy. Przeprowadzono regulację wybrzeża parkowego oraz terenu tzw. dolnego ogrodu, dosadzono 300 m szpalerów wiązowych oraz około 300 lip. Wykarczowano ponad 200 pni. — Koszt wyniósł 1,600.000 złotych.

2. Nieborów (powiat łowicki), ogród pałacowy. Odbudowano względnie odnowiono szereg budynków ogrodowych, zwłaszcza dwie oranżerie i cieplarnie, w których znajdują się zabytkowe drzewa południowe, pochodzące ze słynnej drezdeńskiej oranżerii Morzyńskich z XVIII wieku. Uzupełniono 1.400 m bieżących ogrodzenia. — Koszt wyniósł 5.700.000 złotych.

3. Puławy, ogród pałacowy. Prowadzono porządkowanie terenu, karczowanie pni, rozebrano bunkry betonowe przy wejściu do grot i przemurowano nadwątlone sklepienie. Naprawiono most arkadowy. Przewieziono zabytkowe rzeźby z czasów Izabeli Czartoryskiej, znajdujące się od r. 1832 w Podzamczu, i ustawiono część na ich dawnym miejscu. — Koszt wyniósł 800.000 złotych.

4. Mała Wieś (powiat grójecki) ogród pałacowy. Przeprowadzono uporządkowanie ogrodu, oczyszczenie dróg, strzyżenie szpalerów i naprawę rzeźb parkowych. Koszt wyniósł 200.000 złotych.

5. Mogilany (powiat krakowski), ogród dworski. Ostrzyżono zabytkowe szpalery grabowe z XVI wieku i rozpoczęto ekshumację grobów żołnierskich z parteru. — Koszt wyniósł 100.000 złotych.

6. Breń (powiat Dąbrowa Tarnowska), ogród pałacowy. Ostrzyżono zarosłe szpalery grabowe i lipowe, naprawiono jar zasilający kanały ogrodowe, oczyszczono drogi. — Koszt wyniósł 300.000 złotych.

7. Posadowo (powiat nowotomyski), ogród pałacowy. Przycięto szpaler grabowy i doprowadzono do właściwej formy strzyżone cisy na tarasach. Uzupełniono brakujące ogrodzenie, zakupiono i dosadzono ozdobne krzewy. Koszt wyniósł 80.000 złotych.

8. Lubartów, ogród pałacowy. Oczyszczono staw, wzmocniono fragmenty mostu zamkowego, sadzono drzewa według nowego projektu, odnowiono dach oranżerii. — Koszt wyniósł 400.000 złotych.

9. Łańcut, ogród zamkowy. Zabezpieczono szereg drzew zabytkowych. Przeprowadzono podorywkę trawników parkowych w części wschodniej. — Koszt wyniósł 120.000 złotych.

Pomiarami inwentaryzacyjnymi w skali 1:1000 i 1:500 objęto: Wilanów, Arkadię, Puławy, Wolbórz, Łańcut, Lubartów, Białystok, Stary Otwock i Młociny, Nieborów.

Osadzono dozorców parkowych w Wolborzu, Starym Otwocku, Mogilanach, Brniu, Krasnem i Opinogórze.

Dr Gerard Ciołek

Morski Instytut Rybacki

Dekretem z dnia 28 października 1947 r. (Dz U. R. P. z dnia 30. X. rb. nr 66, poz. 406) utworzony został Morski Instytut Rybacki, którego zadaniem jest m. in. prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie rybołówstwa morskiego.

Instytut podlega bezpośrednio Ministerstwu Żeglugi. Stałą jego siedzibą jest Kołobrzeg, tymczasową zaś — Gdynia.

Uchylenie dekretu z dnia 5 kwietnia 1946 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego «Polskie Drogi Wodne» [1]

Dekretem z dnia 22 października rb. (Dz. U. R. P. nr 65, poz. 381) uchylony został dekret z dnia 5 kwietnia 1946 r. o utworzeniu przedsiębiorstwa państwowego «Polskie Drogi Wodne» (Dz. U. R. P. nr 14, poz. 102).

Równocześnie przywrócony został stan prawny, jaki istniał w zakresie objętym uchylonym dekretem przed jego wejściem w życie.

---

[1]) Por. «Chrońmy przyrodę ojczystą», r. II, 1946, nr 5/6, str. 22.

Adres Redakcji i Administracji: Kraków, Ariańska 1 – Telefon Nr 560 50
Cena zeszytu 20 Zł.

Druk W. L. Anczyc i Spółka w Krakowie 112 M-32982

ZATWIERDZENIE WYDAWNICTW PAŃSTWOWEJ RADY OCHRONY PRZYRODY DO UŻYTKU SZKOLNEGO

Na podstawie zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 24 kwietnia 1947 r. Nr VI O-736/47, Minister dr Stanisław Skrzeszewski zatwierdził do użytku szkolnego

1. decyzją z dnia 18 lutego 1948 r. Nr VI Oc-3055/47 czasopismo pt.

CHROŃMY PRZYRODĘ OJCZYSTĄ

jako wydawnictwo polecone do bibliotek szkół wszystkich typów;

2. decyzją z dnia 18 lutego 1948 r. Nr VI Oc-3057/47 pracę W. Szafera pt.

OCHRONA GATUNKOWA ROŚLIN W POLSCE

jako książkę poleconą do bibliotek szkół podstawowych i średnich.

Wydawnictwa powyższe podobnie jak i wszystkie inne wydawnictwa Państwowej Rady Ochrony Przyrody są do nabycia w Administracji Wydawnictw P. R. O. P. w Krakowie, ul. Ariańska 1, tel. 560-50.

Cena «Ochrony gatunkowej roślin w Polsce» wynosi 40 zł.

Prenumerata czasopisma «Chrońmy przyrodę ojczystą» wynosi

rocznie	300 zł
półrocznie	150 zł
cena zeszytu	50 zł

W roku 1947 ukazały się w druku następujące wydawnictwa Państwowej Rady Ochrony Przyrody:

a) c z a s o p i s m o:

CHROŃMY PRZYRODĘ OJCZYSTĄ, rocznik III, nry 1/2, 3/4, 5/6, 7/8/9, 10 i 11/12. Cena rocznika 300 zł, cena zeszytu 50 zł.

b) o s o b n e w y d a w n i c t w a:

Nr 63. J. S o k o ł o w s k i, Zagajniki dla ptaków. Cena 4 zł.

Nr 64. Pamiętnik XX Zjazdu Państwowej Rady Ochrony Przyrody w Krakowie w dniach 25 i 26 października 1946 r. Cena 100 zł.

Nr 65. W. S z a f e r, Ochrona gatunkowa roślin w Polsce. Cena 40 zł.

Nr 66. M. R a c i b o r s k i, Zabytki przyrody. Przedruk z oryginału z 1908 r. Wstępem i przypisami zaopatrzył W. S z a f e r. Cena 40 zł.

W druku znajduje się:

Nr 67. Pamiętnik XXI Zjazdu Państwowej Rady Ochrony Przyrody w Białowieży w dniach od 2 do 5 października 1947 r.

nadto

OCHRONA PRZYRODY, rocznik XVIII.

W przygotowaniu:

Nr 68. A. W o d z i c z k o, Na straży przyrody, znacznie rozszerzone nowe wydanie broszury opublikowanej nakładem Spółdzielni Pomocy Szkolnych «Oświata» w Poznaniu.

Nr 69. E. G r a b d a i J. Ż e l e c h o w s k a, Rybak w służbie ochrony przyrody.